

בש"פ 314/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 314/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 22.12.2020 במ"ת 10733-12-20 שניתנה על
ידי כבוד השופט ע' כהן

תאריך הישיבה: ז' בשבט התשפ"א (20.1.2021)

בשם העורר: עו"ד מוטי יוסף

בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 22.12.2020 (מ"ת 10733-12-20, השופט ע' כהן). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 6.12.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי בבאר שבע כתב אישום נגד העורר. כתב האישום נסב על עבירות מין ואלימות שעל-פי הנטען ביצע העורר באחיו, שסובל מלקות שכלית קלה, ובאשתו (להלן בהתאמה: המתלונן ו- המתלוננת). על-פי המתואר בכתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק במהלך השנים 2016-2018 בעת שהמתלונן לא שהה בביתו ניגש העורר למתלוננת, הוריד את מכנסיה והשכיב אותה על הרצפה. בסופו של דבר, המתלוננת בעטה בו והצליחה לגרשו מהמקום. כמו כן, נטען כי במועד נוסף שאינו ידוע במדויק במהלך השנים 2018-2019 תקף העורר את המתלוננת בכך שהכה אותה בפניה וגרם לה חבלה של ממש. במועד נוסף שאינו ידוע במדויק בסמוך לחודש ספטמבר 2020 נכנס העורר לחדרו של המתלונן בעת שזה ישן במיטתו, הפשיל את מכנסי שניהם, וביצע במתלונן מעשה סדום שלא בהסכמתו תוך החדרת איבר מינו לפי הטבעת של המתלונן. בשלב זה התעורר המתלונן, ביקש מן העורר להתרחק ממנו ועזב את החדר. במועד נוסף שאינו ידוע במדויק בחודש נובמבר 2020, בעת שהעורר והמתלונן שהו בבית המתלוננים, נעל העורר את דלת הבית וניגש למתלונן ששכב על המיטה בחדרו. העורר פתח את כפתורי מכנסיו, הניח את ידו על איבר מינו וניסה להוריד את מכנסיו של המתלונן. העורר תפס את רגלו של המתלונן, ששכב על גבו, וניסה להפוך אותו על צדו. המתלונן ביקש מהעורר שיתרחק ממנו, אך זה הפשיל את מכנסיו של המתלונן וביצע בו מעשה סדום שלא בהסכמתו החופשית בכך שהחדיר את אצבעו לפי הטבעת של המתלונן.

3. בגין המעשים המתוארים יוחסו לעורר העבירות הבאות: מעשי סדום לפי סעיף 347(ב) בנסיבות סעיפים 345(א)(1) ו-345(א)(5) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (שתי עבירות); מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין; תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים.

5. בדיון שהתקיים ביום 6.12.2020 ביקש בא-כוחו של העורר לבחון את כשירותו לעמוד לדין. בית המשפט המחוזי קיבל את הבקשה, וביום 21.12.2020 הוגשה חוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי לפיה העורר כשיר לעמוד לדין.

6. בדיון שהתקיים ביום 22.12.2020, לאחר שבית המשפט המחוזי בחן את חומר הראיות, הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר של מסוכנות. עם זאת, הוא ביקש להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר על מנת לבחון אפשרות של חלופת מעצר, וטען בהקשר זה כי העורר סובל ממוגבלות קוגניטיבית. מנגד, המדינה התנגדה לכך בשים לב לעברו הפלילי של העורר הכולל עבירות אלימות ומין נוספות, אף בתוך המשפחה, והפרה של צו פיקוח, וכן נוכח המסוכנות הגבוהה העולה ממעשיו. כמו כן, היא טענה כי קשייו של העורר אינם עולים כדי מוגבלות שכלית. בהחלטתו מאותו היום הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי במקרה דנן אין מקום להורות על עריכת תסקיר בעניינו של העורר, מן הטעם שלא ניתן לתת בו אמון המאפשר את שחרורו לחלופת מעצר כלשהי, וזאת בהתחשב בעבירות המיוחסות לו ובעברו הפלילי הכולל כאמור גם הפרה של צו פיקוח. כן ציין בית המשפט המחוזי כי לא מצא אינדיקציה לחולשה שכלית של העורר.

הערר

7. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. העורר טוען כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שהורה על מעצרו עד תום ההליכים מבלי לקבל תסקיר מטעם שירות המבחן שיבחן את נסיבותיו האישיות, בעיקר בנוגע למוגבלותו הנטענת. לשיטת העורר, גם אם בית המשפט המחוזי סבר כי אין מקום להורות על שחרורו ראוי היה להורות על הכנת תסקיר – שממילא איננו מחייב את בית המשפט בהחלטתו. כן נטען כי היה מקום לבחון אפשרות לעצור את העורר בפיקוח אלקטרוני.

8. הדיון בערר התקיים ביום 20.1.2021. בא-כוחו של העורר חזר והדגיש בו את הסעד המוגבל שהוא מבקש, והצביע על קשייו של העורר. כן הטעים בא-כוחו של העורר כי יש מקום לבחון התאמה של העורר למסגרות מוסדיות.

9. המדינה חזרה וטענה כי דין הערר להידחות. באת-כוח המדינה הדגישה בעיקר את המסוכנות המובהקת הנשקפת מן המבקש, אשר חוזר ומבצע לכאורה עבירות מין בבני משפחתו, ריצה מספר עונשי מאסר בעבר ואינו מורתע. בתוך כך הודגש כי צו הפיקוח שהוזכר לעיל הופר על-ידי העורר כחצי שנה לאחר ששוחרר מן הכלא, עת יצר קשר עם נפגעות העבירה ושלח להן מסרים מיניים. על רקע זה, ובשים לב למסוכנות הנשקפת מן העורר, צוין כי החלופה המוסדית שאותה מתבקש לבחון שירות המבחן מעוררת על פניה קושי. אשר לטענות בדבר מוגבלותו של העורר הוסיפה באת-כוח המדינה וציינה כי העורר אכן סובל מ"הנמכה קוגניטיבית" מסוימת, אך לא מעבר לכך. מן המסמכים שצורפו עולה כי הוא השלים שנים עשרה שנות לימוד במסגרת של חינוך מיוחד ואף עבד לפרנסתו.

דיון והכרעה

10. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה כי דין הערר להידחות.

11. ככלל, הזמנת תסקיר של שירות המבחן בעניינו של נאשם היא כלי חשוב שנעשה בו שימוש בהליכי מעצר. יחד עם זאת, יש לזכור כי ככל משאב ציבורי אף כוח האדם של שירות המבחן אינו בלתי מוגבל וישנם מקרים שנסיונותיהם עשויות להורות על מעצר עד תום ההליכים אף ללא צורך בהזמנת תסקיר. כך הדבר למשל במקרים שבהם נשקפת, על-פני הדברים, מסוכנות גבוהה במיוחד מן הנאשם שבעטייה לא ניתן לשחררו לחלופת מעצר, או במקרים בהם לא ניתן לתת אמון בנאשם על רקע עבירות חוזרות ונשנות מצדו (ראו: בש"פ 7220/20 אבו עסא נ' מדינת ישראל, פסקה 10 וההפניות שם (27.10.2020)).

12. במקרה דנן אני מייחסת משקל רב למסוכנותו של העורר ולכך שניסיון העבר עמו אינו מבטיח כי הבקשה להורות על מתן תסקיר היא בעלת תוחלת בעת הזו. זאת, בהתחשב במעשים הקשים המיוחסים לו הכוללים עבירות מין חמורות כנגד בני משפחה, ובכללם בעלי מוגבלויות, בהרשעותיו הקודמות שבשלן נסיבותיו האישיות מוכרות ובהישנות לכאורה של ביצוע עבירות פרק זמן קצר לאחר שחרורו מן הכלא. במצב זה, ממילא אין טעם בהזמנת תסקיר (ראו: בש"פ 10003/17 מגארבה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.12.2017)). למותר לציין כי מכלול טענותיו של העורר באשר לנסיבותיו האישיות יתבררו במסגרת ההליך העיקרי.

13. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' בשבט התשפ"א (22.1.2021).

ש ו פ ט ת
